

**NORDENS FACKLIGA SAMORGANISATION
POHJOLAN AMMATILLINEN YHTEISJÄRJESTÖ
COUNCIL OF NORDIC TRADE UNIONS**

RAPPORT TILL NFS STYRELSE FRÅN ARBETSGRUPPEN OM NFS' FRAMTID

När man jämför Norden med resten av Europa är det tydligt att de nordiska samhällena bygger på en gemensam värdegrund. De nordiska länderna har byggt sina välfärdsstater på en gemensam politisk intention som givit en stark sammanhållning i samhället.

De nordiska länderna har mycket gemensamt ur ekonomisk synvinkel. De är alla små, öppna ekonomier där utrikeshandeln har en stor ekonomisk betydelse. De nordiska ländernas strukturomvandling har varit snabb, med industri baserad på modern teknologi och företag inom tjänstesektorn.

Löntagarna i de nordiska länderna har desutom en i internationell jämförelse mycket stark ställning på arbetsmarknaden. Den nordiska modellen med dess kollektivavtalssystem och starka parter på arbetsmarknaden har framgångsrikt förenat rättigheter och trygghet för löntagarna med god konkurrenskraft och en effektivt fungerande ekonomi. Denna modell har varit en förutsättning för att man skulle kunna bygga starka och välfungerande välfärdsstater.

Att bidra till att denna modell försvaras, förstärks och utvecklas är det övergripande målet för NFS' arbete i Norden, och detta är grunden för det nordiska arbetet.

Tack vare organisationernas politiska styrka får samarbetet mellan NFS' medlems-organisationer möjlighet att utvecklas och dess ståndpunkter att vinna gehör.

För NFS är det viktigt att skapa ramar för ett bättre samarbete med arbetsgivarna och det nordiska regeringssamarbetet, men det är även viktigt att NFS inte enbart fokuserar på detta. NFS-samarbetet är även ett politiskt samarbete om viktiga fackliga frågor som sträcker sig utöver Norden.

I vissa frågor kan det vara en styrka för den nordiska fackföreningsrörelsen att formulera gemensamma ståndpunkter. Argumentationen blir tyngre när det går att hänvisa till att en given ståndpunkt omfattas av den samlade fackföreningsrörelsen i de fem nordiska länderna.

NFS ska eftersträva nära kontakter med de nordiska yrkessekretariaten för att åstadkomme ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter och så långt möjligt uppnå ett enhetligt agerande i för de nordiska löntagarna viktiga frågor.

NFS' prioriteringar för det nordiska arbetet

Nordiska Ministerrådet, NMR, och Nordiska Rådet, NR, är viktiga fora för NFS när det gäller att föra fram fackliga frågor på nordiskt plan. NFS har som organisation ett självständigt mandat, att försöka påverka det nordiska regerings- och parlamentarikersamarbetet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen.

NFS strävar efter att;

- Ta fram gemensamma ståndpunkter för NFS' medlemsorganisationer i för de fackliga medlemmarna viktiga nordiska frågor, samt på bästa sätt försöka vinna gehör för dessa i Nordiska Ministerrådet och Nordiska Rådet. Som ett resultat av att lönenivån är mycket lägre och arbetsförhållandena mycket sämre i många av EUs medlemsländer än vad vi är vana vid i Norden, så är gränshinder för arbetskraftens rörlighet mellan de nordiska länderna och exempelvis social dumpning aktuella och viktiga frågor för NFS.
- Förslå att NMR regelbundet ordnar trepartsmöten på nordisk nivå, mellan arbetsgivare, den nordiska fackföreningsrörelsen och nordiska ministrar.
- Vara en naturlig partner för NMR i arbetsmarknadsfrågor, internationella arbetsrättsfrågor och andra för de fackliga organisationernas medlemmar viktiga frågor, samt att vara en naturlig partner i utvecklandet av policydokument.
- Genom kontakter och dialog med inkommande ordförandeskap i NMR bidra till att ordförandeskapsprogrammen tar upp de för de nordiska löntagarna viktiga frågor.

Europafrågor spelar också en allt större roll i det nordiska samarbetet, och möten i NMR tar ofta upp frågor som står högt upp på EUs agenda. EU/EES-frågor och nordiska frågor är därigenom nära sammanbundna, och ett inom NFS väl fungerande samarbete i EU/EES-frågor är viktigt också för att kunna agera effektivt gentemot NMR och de nordiska ministerråden. För NFS' del är det av särskild vikt att lyfta fram betydelsen av bättre nordisk samordning i de frågor som rör löntagarnas rättigheter och som behandlas och beslutas i EUs institutioner.

Goda kontakter med de olika partigrupperna i Nordiska Rådet kan också bidra till att uppnå NFS' målsättningar i det nordiska samarbetet. Om en fråga uppmärksammas av ledamöter i Nordiska Rådet ökar möjligheterna att den också aktualiseras i Nordiska Ministerrådet.

NFS' prioriteringar för arbetet med Europafrågor

En stor del av lagstiftningen i de nordiska länderna bygger på regler som först har antagits i den Europeiska Unionen. Fackföreningsrörelsen måste, för att säkerställa de nordiska löntagarnas intressen, aktivt följa och påverka arbetet i EU. Detta gäller även för Norge och Island, som genom EES-avtalen omfattas av inre marknadslagstiftningen. Islands status som ansökningsland betyder att EU kommer att vara än mer närvarande för våra isländska kollegor.

Efter EUs utvidgning har det funnits ett behov av att för arbetsmarknaden skapa effektiva regler som de enskilda medlemsländerna både genomför och tillämpar på arbetsmarknaden. Trots att man i andra länder genomför ifrågavarande regler med nationell lagstiftning, så är det viktigt för de nordiska länderna att de EU-regler som berör löne- och arbetsvillkor kan genomföras med avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Redan idag verkar EU i stort sätt på alla politikområden som påverkar arbetskraft, den enskilda människan och samhällsutvecklingen. I NFS' europapolitiska samarbete bör vi därför prioritera sådana områden i EU där vi har gemensamma nordiska intressen och där vi tillsammans i Norden har bäst förutsättningar att påverka politikens utformning.

EU-domstolen har under de senare åren i en rad domar ingripit i arbetsmarknadens förhållanden och därmed satt press på den nationella lagstiftningen och de nationella regelerna och kollektivavtalen. Därför är det viktigt att den nordiska fackföreningsrörelsen utövar påtryckning på sina regeringar så att de aktivt intervenerar till EU-domstolen i dessa fall.

NFS' Europautskott spelar en viktig roll. Utskottet träffas före varje möte i EFS' styrelse och diskuterar för medlemsorganisationerna relevanta punkter på EFS-dagordningen. Brysselkontoren ska alltid inbjudas till Europautskottets möten. Europautskottet spelar också en viktig roll genom att behandla EU-relaterade frågor som senare ska diskuteras av NFS' styrelse.

Ibland kan det vara värdefullt att NFS antar policydokument kring särskilda Europafrågor där samsynen är stark. Dessa dokument kan bidra till att sprida nordiskt fackliga åsikter i pågående debatter, där det kan vara en styrka att kunna hänvisa till att den samlade nordiska fackföreningsrörelsen står bakom en viss ståndpunkt. De kan också fungera som lättillgängliga argumentsamlingar. Utarbetande av dokument av detta slag ska alltid föregås av beslut i NFS' styrelse, vilken också ska godkänna de färdiga förslagen. Policydokument av detta slag bör antas enhälligt av NFS styrelse.

En viktig kanal för att påverka sakfrågor i EU är de nationella regeringarna och Europaparlamentet. NFS' medlemsorganisationer ansvarar för dessa kontakter eftersom endast de har den politiska tyngd och det

kontaktnät som krävs. Även i dessa kontakter kan det dock vara en fördel att kunna presentera ett förslag som en gemensam ståndpunkt för hela den nordiska fackföreningsrörelsen. I speciella fall kan NFS delta i uppvaktnings av nationella regeringar om medlemsorganisationerna i detta land så önskar.

NFS' prioriteringar för Östersjöarbetet

De senaste årtiondenas förändringar i Östersjöregionen har varit dramatiska. Sovjetunionens kollaps och EUs utvidgning har skapat en helt ny ekonomisk, social och politisk verklighet i Nordens närområde.

Länderna öster om Östersjön är våra grannar, och för den fackliga rörelsen i Norden är solidaritet och sammanhållning med löntagarna i dessa länder och deras fackliga organisationer av särskild betydelse. De behöver vårt stöd och vi behöver deras för att undvika en press nedåt på löner och arbetsvillkor i våra länder.

NFS strävar efter att;

- Stärka de mänskliga och fackliga rättigheterna i länderna kring Östersjön, bland annat genom, att öka kunskaperna om ILO.
- Solidariskt stödja de fackliga rörelserna i de baltiska staterna, Polen och de områden i Ryssland som gränsar till Östersjön i deras kamp för att höja organisationsgraden, stärka det fackliga inflytandet genom att utveckla den sociala dialogen samt för att utveckla välfärden i respektiva länder.
- Rörligheten för arbetskraft i Östersjöregionen underlättas och utvecklas, samtidigt som det säkerställs att alla löntagare tillförsäkras lika rättigheter och att ökad rörlighet inte blir ett verktyg för att skapa en press nedåt på löner och arbetsvillkor. Detta kan vi inte klara ensamma, utan samarbetet behövs med myndigheter, politiker och arbetsgivare.
- Nordiska företag med verksamhet i de baltiska staterna, Polen eller Ryssland agerar med socialt ansvar och är goda förebilder när det gäller social dialog och respekt för fackliga rättigheter.
- Utveckla BASTUN som ett väl fungerande nätverk för fackliga organisationer i Östersjöregionen. NFS bör lägga särskild vikt vid initiativ som bidrar till att stärka de fackliga rättigheterna och att de ingående organisationerna kan växa och organisera fler löntagare, samt att motverka social dumpning.

- Att följa upp och påverka politiska satsningar till exempel inom Östersjöstrategin och Nordliga dimensionen, exempelvis via CBSS, EU och nationella organ. Flera av nordiska yrkessekreteriater har idag egen aktivitet i främst Baltikum, och det är önskvärt med en bättre erfarenhetsutväxling.
- Etablera kontakter och områden för samarbete med de regeringssamarbeten som arbetar inom området.

NFS' arbetsform

NFS' sekretariat är begränsat till sin storlek och därför är det viktigt att vi utvecklar ett nära samarbete mellan NFS' sekretariat och medlemsorganisationernas sekretariat. Det är inte troligt att NFS får märkbart större ekonomiska resurser. Därför skulle man exempelvis kunna engagera experter från medlemsorganisationerna, samarbeta med Brysselkontoren eller delegera någon uppgift till en enskild organisation, förstärka kompetensen och resurserna på NFS' sekretariat.

NFS' nordiska arbete handlar också om att strukturera och organisera kontakter mellan fackliga organisationer och yrkessekreteriater i Norden. NFS ska belysa politiska problem genom möten, konferenser och seminarier.

Nya samarbetsformer, såsom att bygga virtuella nätverk och utnyttja modern teknik som kan göra det möjligt att samla experter utan att NFS måste bilda ett antal officiella utskott. Genom att föra samman centrala medarbetare i olika fora (utbildning, arbetsmarknadspolitik osv.) kan NFS skapa nätverk som konkret kan användas i politikutvecklingen. Samtidigt får medlemsorganisationerna ett eget mervärde genom att de har ett forum där de kan pröva olika idéer tvärs över landsgränserna.

Nomineringen av nordiska kandidater till ledande organ för internationella organisationer (exempelvis EFS, IFS, TUAC och ILO) bör behandlas i särskild ordning. I dessa sammanhang är sammanhållning och uppslutning kring gemensamma nordiska eller andre kandidater oftast en förutsättning för framgång. Dessa frågor diskuteras som regel vid särskilda ordförandemöten (informella möten mellan ordförandena för NFS' medlemsorganisationer). NFS' representanter i internationella organisationer bör informera NFS' medlemsorganisationer löpande.

NFS' framtidsarbetsgrupp föreslår följande:

- Verksamhetskonferenser hålls vart tredje år och fungerar som ett politikutvecklade forum.
- Styrelsen fortsätter i sin nuvarande form. Dagordningen utarbetas i samarbete med presidiet.
- Presidiet svarar även i fortsättningen för den dagliga ledningen.

- Der ordnas två årliga strategimöten för de internationella sekreterarna/motsvarande tjänsteman i medlemsorganisationerna.
 - I det nordiska samarbetet samordnar vi representationen i de internationella organisationerna med hjälp av rotationsprincipen. För NFS är detta viktigt, eftersom principen säkerställer att de nordiska organisationerna får en representation som de enskilda medlemsorganisationerna inte ensamma skulle få. Arbetet i dessa representationer rapporteras regelmässigt till NFS styrelse.
 - Att NFS, då det är möjligt, i samarbete med medlemsorganisationerna, i samband med internationella organisationers större möten och kongresser organiserar korta möten och briefingar, som kan säkerställa informationen och en gemensam handlingslinje.
 - Att NFS utvecklar möjligheterna att arbeta med modern teknologi så att NFS kan ha en bättre och billigare kommunikation med medlemsorganisationerna. Möjligheten att utveckla virtuella nätverk inom enskilda sakområden bör också prövas.
 - Att stadgarna ses över.
 - Att hemsidan regelbundet uppdateras.
-